

**ΕΝΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Η Διαχείριση της Υπερχρέωσης Φυσικών Προσώπων

**Μελέτη
Στατιστικών Αποτελεσμάτων
2009-2019**

Αθήνα, Μάρτιος 2019

**ΕΝΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Η Διαχείριση της Υπερχρέωσης Φυσικών Προσώπων

**Μελέτη
Στατιστικών Αποτελεσμάτων
2009-2019**

Επεξεργασία Ερευνητικών Δεδομένων:

ΕΝΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ερευνητική Ομάδα:

Υπεύθυνος Έργου: Ιωάννα Καρανδινάκη

Στατιστική Επεξεργασία: Παναγιώτης Καλόφωνος, Κατερίνα Βουλγαρέλλι

Νομική Σύμβουλος Έργου: Κυριακή Σιδέρη

Επιμέλεια: Κωνσταντία Ζωγάκη

Συντονισμός Ερευνητικού Έργου: Αναστασία Χατζηπαύλου

Περιεχόμενα

A.	Πρόλογος	7
B.	Περιγραφή της Μελέτης.....	8
Γ.	Το Προφίλ των Δανειοληπτών μη Εξυπηρετούμενων Δανείων.....	9
	1. Η Εικόνα των Δανειοληπτών	9
	2. Η Περιουσιακή Κατάσταση των Δανειοληπτών	12
	3. Η Πορεία του Εισοδήματος των Δανειοληπτών.....	13
Δ.	Περιγραφή μη Εξυπηρετούμενων Δανείων.....	15
	1. Η Αξία και τα Είδη των Δανείων.....	15
	2. Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια ανά Πιστωτικό ίδρυμα	16
	3. Αναλυτικά Στοιχεία μη Εξυπηρετούμενων Δανείων ανά είδος & ανά Πιστωτικό ίδρυμα.....	18
	4. Ενδεικτικό Παράδειγμα Δανείων ενός Πιστωτικού Ιδρύματος	20
Ε.	Συσχετισμός Δανείων και Δανειοληπτών	22
	1. Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια ανά Εργασιακή Κατάσταση Φυσικών Προσώπων	22
	2. Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια ανά Οικογενειακή Κατάσταση Φυσικών Προσώπων.....	23
ΣΤ.	Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια ανά Περιφέρεια	25
	1. Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια ανά Περιφέρεια	25
	2. Είδη Δανείων ανά Διοικητική Περιφέρεια.....	26
	3. Ο Χρόνος Αποπληρωμής Συνόλου Δανείων.....	27
Ζ.	Η Δικαστική πορεία των Αιτήσεων	28
	1. Τα χρονοδιαγράμματα της εκδίκασης των Υποθέσεων	28
	2. Αποτύπωση Αποτελεσμάτων Οριστικών Δικαστικών Αποφάσεων.....	29
Η.	Παρατηρήσεις-Συμπεράσματα	30

A. Πρόλογος

Η Ένωση Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας, βρίσκεται διαρκώς αντιμέτωπη με τις συνέπειες της οικονομικής ύφεσης σε όλα τα επίπεδα, γεγονός που καθιστά το έργο της ακόμα πιο δύσκολο. Οι συνθήκες που έχει δημιουργήσει η κρίση, έχουν διαταράξει την κατάσταση στη χώρα μας μετατρέποντας την καθημερινότητα των πολιτών σε αγώνα επιβίωσης. Αρκεί να αναλογιστούμε ότι:

- Οι εγγεγραμμένοι άνεργοι στη χώρα μας ξεπέρασαν το **Ιανουάριο του 2019, τα 957.532 άτομα** από 935.449 άτομα, τον Δεκέμβριο του 2018 (ποσοστιαία μεταβολή 2,36%)
 - Οι συνταξιούχοι έχουν υποστεί σοβαρότατες περικοπές στις συντάξεις τους
 - Ο αριθμός των πολιτών που εντάσσονται στο Κοινωνικό Επίδομα Αλληλεγγύης και τα συσσίτια δεν μειώνεται
- Εκατοντάδες νέοι επιστήμονες εγκαταλείπουν τη χώρα μας

Η ίδρυση της Ένωσης Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας, συνέπεσε με την οικονομική και κοινωνική κρίση που ταλαιπωρεί τη χώρα μας. Στο ιστορικό αυτό πλαίσιο, η εμπνευσμένη πρωτοβουλία της ΓΣΕΕ για τη δημιουργία καταναλωτικού κινήματος, στις παρυφές του συνδικαλιστικού κινήματος, με στόχο να ανοιχτεί δυναμικά στην κοινωνία, υπήρξε καταλυτική.

Τον Απρίλιο του 2009, στην ιδρυτική Συνδιάσκεψη, αναλάβαμε τη δέσμευση να δημιουργήσουμε μια Ένωση Καταναλωτών ποιοτικά διαφορετική με πανελλαδική εμβέλεια και στόχο να υπηρετεί συνδικαλιζόμενους και μη, εργαζόμενους, άνεργους, φοιτητές, νοικοκυρές, που βιώνουν τις επιπτώσεις της καταπάτησης των εργασιακών δικαιωμάτων, της περικοπής μισθών και συντάξεων, της επιδείνωσης των εργασιακών συνθηκών και των απολύσεων. Από τα πρώτα βήματα της λειτουργίας μας, είμαστε απόλυτα προσανατολισμένοι στα καταναλωτικά θέματα, οι νέες ανάγκες που δημιουργούνται διαρκώς λόγω των κοινωνικών και οικονομικών μεταβολών, ωστόσο μας δείχνουν το δρόμο, κατευθύνοντας τη δράση μας στα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία. Η αδυναμία αποπληρωμής χρεών και ο κίνδυνος κατάσχεσης και πλειστηριασμού της περιουσίας πολλών συμπολιτών μας, είναι αυτή τη στιγμή το καίριο πρόβλημα που ζητά αποτελεσματική λύση.

Στεκόμαστε επομένως στο πλευρό κάθε καταναλωτή, ο οποίος αντιμετωπίζει προβλήματα υπερχρέωσης, παρέρχοντάς του ενημέρωση, υποστήριξη και συνεργασία με καταρτισμένους επιστημονικούς συνεργάτες, ώστε να καταφέρει να διευθετήσει τα χρέη του, διασώζοντας την περιουσία του και ξανακερδίζοντας πάνω από όλα την ευημερία του αλλά και την αξιοπρέπειά του.

Είμαστε ιδιαίτερος υπερήφανοι για το μέχρι σήμερα έργο μας και στόχο έχουμε να συνεχίσουμε αδιάλειπτα και ακούραστα να προσφέρουμε τις υπηρεσίες μας σε κάθε συμπολίτη μας.

Ιωάννα Καραντινάκη

Πρόεδρος

Ένωσης Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας

B. Περιγραφή της Μελέτης

Στο πλαίσιο της απολογιστικής δράσης της για τα 10 έτη λειτουργίας της (2009-2019), η Ένωση Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας πραγματοποίησε μελέτη, χρησιμοποιώντας τα στοιχεία καταναλωτών - οφειλετών που προσέφυγαν σε αυτή κατά την παραπάνω περίοδο με σκοπό τη διευθέτηση των οφειλών τους.

Στόχος της μελέτης, είναι να εξάγουμε συμπεράσματα μέσω των οποίων θα σκιαγραφήσουμε την κατάσταση που επικρατεί τα τελευταία χρόνια της βαθιάς οικονομικής ύφεσης στη χώρα μας και να δώσουμε μια ξεκάθαρη εικόνα των ολέθριων συνεπειών της κρίσης σε συλλογικό και ατομικό επίπεδο.

Η Ε.Ε.Κ.Ε. έχει μέχρι στιγμής διαχειριστεί οφειλές δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ. Οι περιπτώσεις αυτές κατέληξαν είτε σε εξωδικαστικό συμβιβασμό βάσει των δυνατοτήτων που προσέφερε ο Νόμος 3869/2010 (Νόμος Κατσέλη), υπό τη στενή καθοδήγηση των επιστημονικών συνεργατών μας, είτε σε επιδίωξη δικαστικής ρύθμισης με υποβολή αίτησης υπαγωγής στον ίδιο Νόμο.

Για την πραγματοποίηση της εν λόγω μελέτης, επικεντρωθήκαμε, αποκλειστικά, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο καταναλωτής, επέλεξε σε συνεργασία με την Ε.Ε.Κ.Ε., να ακολουθήσει την παραπάνω διαδικασία αξιοποιώντας τις ευνοϊκές ρυθμίσεις του Νόμου.

Το σύνολο των οφειλών που προκύπτουν μόνο από αυτή την κατηγορία δανειοληπτών μη εξυπηρετούμενων δανείων, ξεπερνά τα 62.000.000 ευρώ, νούμερο το οποίο προκαλεί ιδιαίτερη εντύπωση και αποτυπώνει γλαφυρά το πόσο η κρίση έχει επηρεάσει την οικονομική και κοινωνική ζωή όλων μας, ωθώντας παράλληλα πολλά νοικοκυριά στη δυσκολία αλλά και αδυναμία αποπληρωμής των δανείων τους, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι πέρα από τους οφειλέτες που ακολούθησαν κάποια από τις διαδικασίες του Ν 3869/10, υποδεχθήκαμε και εκατοντάδες ακόμα, οι οποίοι με την υποστήριξη καταρτισμένων συνεργατών μας, πέτυχαν εξωδικαστική ρύθμιση με τα πιστωτικά ιδρύματα, μέσω ιδιωτικών συμφωνιών.

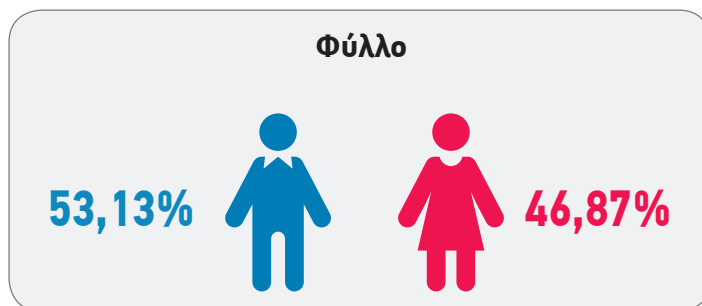
Αρχή μας είναι πάντα να αντιμετωπίζουμε εξατομικευμένα κάθε περίπτωση, απορρίπτοντας ολότελα τις μαζικές και προτυποποιημένες λύσεις.

Γ. Το Προφίλ των Δανειοληπτών μη Εξυπηρετούμενων Δανείων

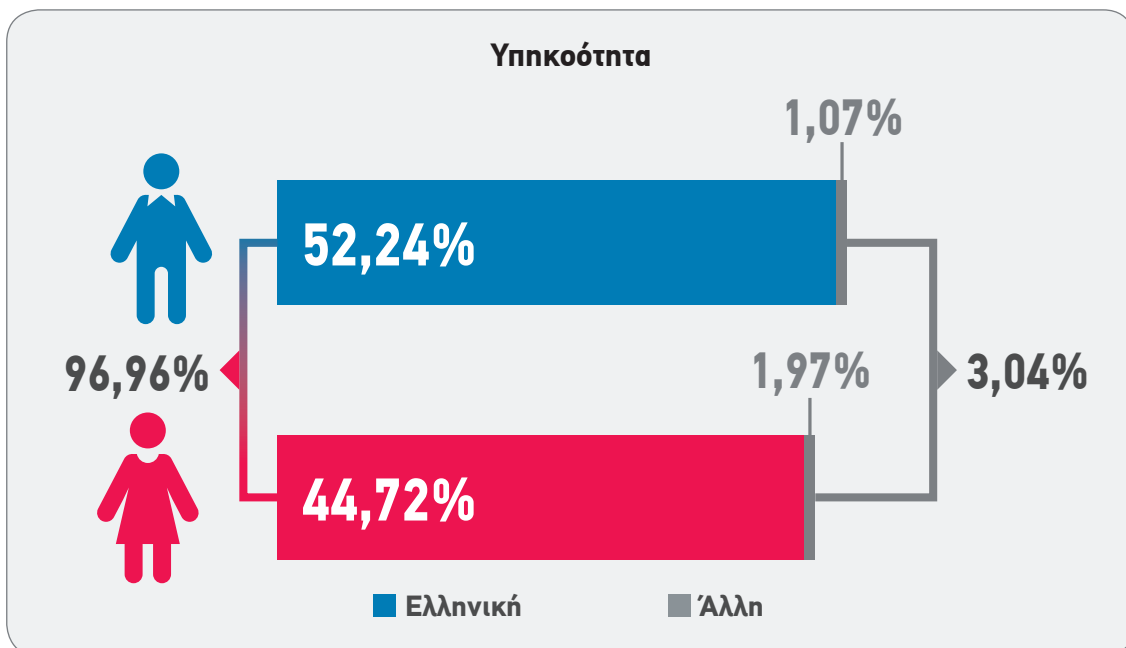
1. Η Εικόνα των Δανειοληπτών

Βασικό σημείο της μελέτης, από το οποίο θα ξεκινήσουμε τη στατιστική ανάλυση, αποτελεί η σκιαγράφηση του προφίλ των δανειοληπτών, οι οποίοι και προσέφυγαν στην Ε.Ε.Κ.Ε. με σκοπό τη ρύθμιση των οφειλών τους με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του Νόμου 3869/2010.

Πίνακας 1

Πίνακας 2

Πίνακας 3

Ηλικική Κατανομή			
Εύρος Ηλικίας	Σύνολο	Άντρας	Γυναίκα
Μέχρι 29 ετών	0,72%	0,36%	0,36%
30-39 ετών	6,26%	2,68%	3,58%
40-49 ετών	29,70%	14,31%	15,38%
50-59 ετών	32,02%	15,21%	16,82%
60-69 ετών	21,82%	14,85%	6,98%
70-79 ετών	8,41%	5,19%	3,22%
80-89 ετών	1,07%	0,72%	0,36%
Σύνολο	100,00%	53,31%	46,69%

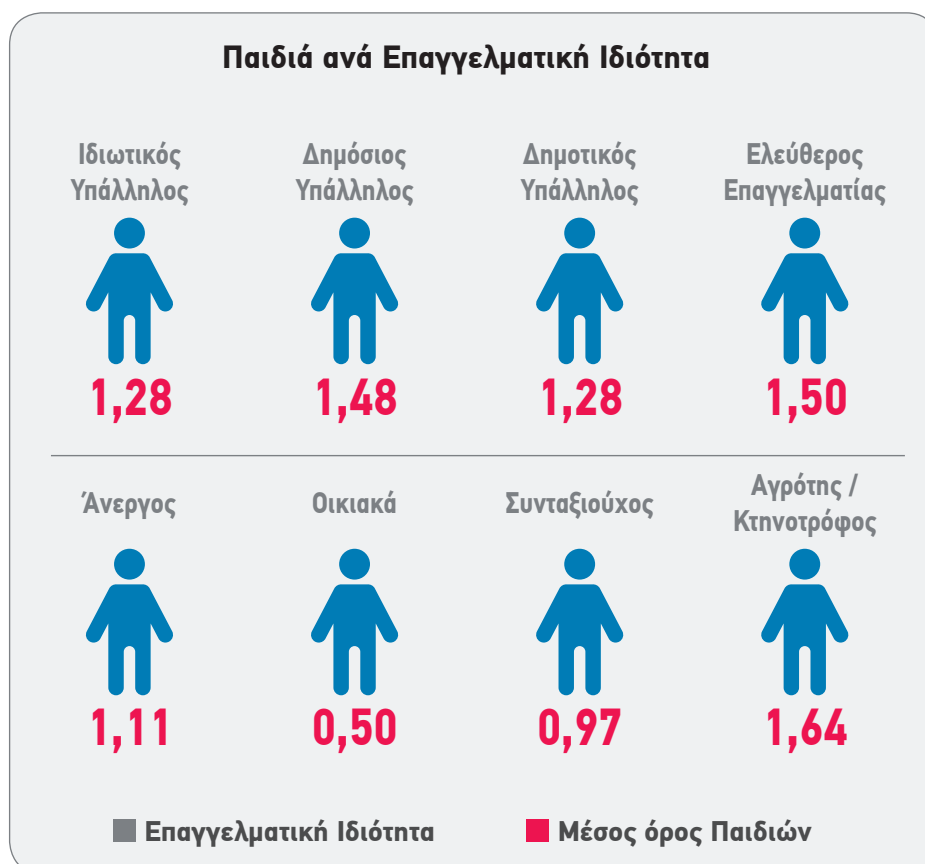
Πίνακας 4

Οικογενειακή Κατάσταση			
	Σύνολο	Άντρας	Γυναίκα
Άγαμος	13,24%	6,98%	6,26%
Έγγαμος	64,76%	38,82%	25,94%
Εν διαστάσει	2,68%	1,07%	1,61%
Διαζευγμένος	16,46%	5,55%	10,91%
Σε κηρεία	2,86%	0,89%	1,97%
Σύνολο	100,00%	53,31%	46,69%

Πίνακας 5

Επαγγελματική Ιδιότητα			
	Άντρας	Γυναίκα	Σύνολο
Ιδιωτικός Υπάλληλος	16,13%	13,98%	30,11%
Δημόσιος Υπάλληλος	4,66%	2,51%	7,17%
Δημοτικός Υπάλληλος	0,90%	0,18%	1,08%
Ελεύθερος Επαγγελματίας	2,33%	0,72%	3,05%
Άνεργος	16,85%	19,00%	35,84%
Οικιακά	0,00%	3,41%	3,41%
Συνταξιούχος	10,93%	6,45%	17,38%
Αγρότης / Κτηνοτρόφος	1,61%	0,36%	1,97%
Σύνολο	53,41%	46,59%	100,00%

Πίνακας 6

Αναλύοντας τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας σχετικά με τα χαρακτηριστικά των οφειλετών (φύλο, υπηκοότητα, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, επαγγελματική ιδιότητα, αριθμός παιδιών) παρατηρούνται τα εξής:

- Η πλειοψηφία των οφειλετών σε ποσοστό 53,13 % είναι άνδρες με ελληνική υπηκοότητα σχεδόν στο σύνολό τους (96,96%).
- Η κατανομή βάσει ηλικίας μαρτυρεί ότι η πλειοψηφία των οφειλετών βρίσκονται στην παραγωγική- υπό οικονομικούς όρους - ηλικία καθώς κατά ποσοστό 32,02% είναι 50-59 ετών και κατά ποσοστό 29,70% είναι 40-49 ετών.
- Το ποσοστό των διαζευγμένων φτάνει το 16,46%, νούμερο το οποίο προκαλεί εντύπωση και πιθανότατα αποτυπώνει ακόμα μια- κοινωνικού χαρακτήρα- διάσταση της οικονομικής κρίσης.
- Προβλήματα με την αποπληρωμή των δανείων τους αντιμετωπίζουν - κατά κύριο λόγο- οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι καθώς αποτελούν σχεδόν το 1/2 του συνόλου των οφειλετών. Το αριθμητικό αυτό στοιχείο καταδεικνύει την οικονομική δυσπραγία που προκάλεσε η μείωση των μισθών και των συντάξεων σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

2. Η Περιουσιακή Κατάσταση των Δανειοληπτών

Στους παρακάτω πίνακες αποτυπώνεται η περιουσιακή κατάσταση των οφειλετών σε σχέση και με το φύλο τους αλλά και αναλυτικότερα η αντικειμενική αξία της κύριας κατοικίας τους.

Πίνακας 7

Περιουσιακή κατάσταση Υπερχρεωμένων				
Φύλο	Με Μία Κατοικία	Με Άλλη Περιουσία	Χωρίς Περιουσία	Σύνολο
Άντρας	36,85%	8,05%	8,41%	53,31%
Γυναίκα	34,35%	7,87%	4,47%	46,69%
Σύνολο	71,20%	15,92%	12,88%	100,00%

Η πλειοψηφία των δανειοληπτών σε ποσοστό 71,2% είναι ιδιοκτήτες πρώτης κατοικίας. Το υψηλό αυτό ποσοστό δικαιολογείται πιθανότατα από την αντίληψη που κυριαρχούσε στην ελληνική κοινωνία, ότι η απόκτηση ακίνητης περιουσίας συνδέεται άμεσα με την οικονομική εξασφάλιση.

Ουσιαστική διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν υφίσταται, διότι στην πλειοψηφία των περιπτώσεων τα περιουσιακά στοιχεία φαίνεται να έχουν αποκτηθεί από κοινού.

Ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζει το ποσοστό 15,92% το οποίο διαθέτει και άλλα περιουσιακά στοιχεία με συνηθέστερο παράδειγμα τα αγροτεμάχια ενώ το 12,88% δεν διαθέτει κανένα απολύτως περιουσιακό στοιχείο.

Πίνακας 8

Αντικειμενική Αξία Κύριας Κατοικίας

Αντικειμενική Αξία Κύριας Κατοικίας	Μέση Αντικειμενική Αξία
500€ έως 50.000€	39,83%
50.001€ έως 100.000€	34,02%
100.001€ έως 150.000€	15,35%
150.001€ έως 200.000€	4,98%
200.001€ έως 250.000€	3,32%
250.001€ έως 300.000€	2,49%
	100,00%

Παρατηρώντας αναλυτικά τον πιο πάνω πίνακα, αντιλαμβάνεται κανείς ότι η πλειοψηφία των δανειοληπτών και συγκεκριμένα το 39,83% διαθέτουν κύρια κατοικία με μέση αντικειμενική αξία 29.520 € ενώ το 34,02% με μέση αξία 69.262 €. Την ίδια στιγμή, μόνο το 2,49% των δανειοληπτών, διαθέτουν πρώτη κατοικία με αντικειμενική αξία άνω των 250.000 €. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το 74% περίπου των δανειοληπτών έχουν κύρια κατοικία με μέση αντικειμενική αξία κάτω των 70.000 €, αντιλαμβανόμαστε ότι δε χωρά λόγος για στρατηγικούς κακοπληρωτές αλλά για ανθρώπους που μέσω δανείων ήθελαν να βελτιώσουν κατ' ελάχιστο το επίπεδο της ζωής τόσο το δικό τους όσο και της οικογένειάς τους.

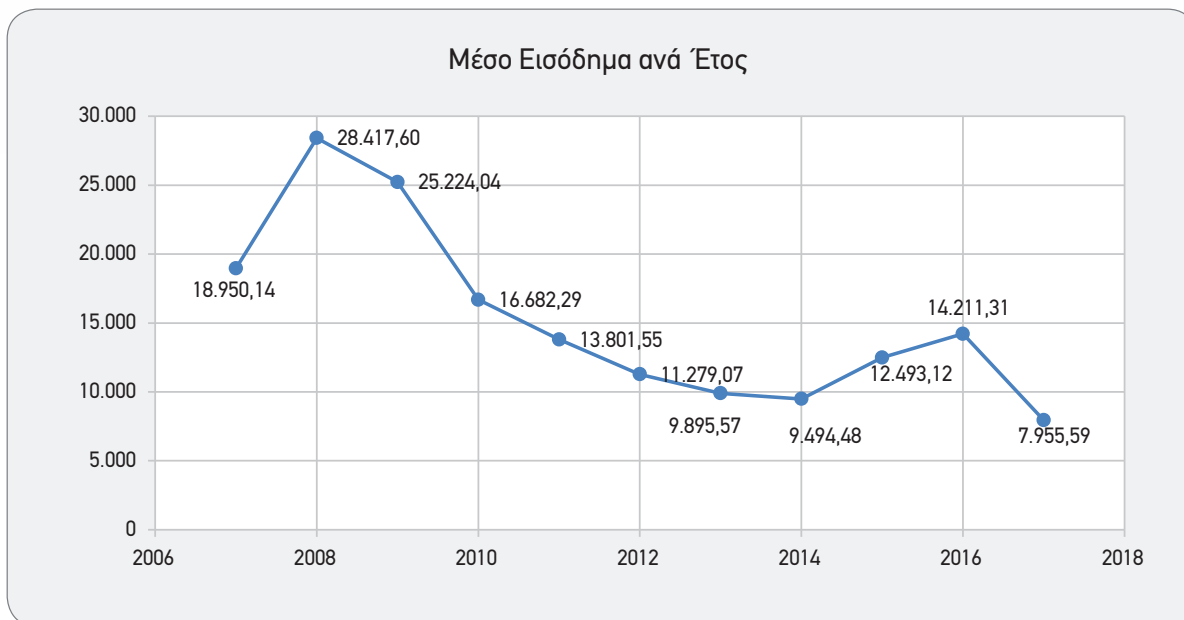
3. Η Πορεία του Εισοδήματος των Δανειοληπτών

Παρατίθενται στη συνέχεια στοιχεία, σχετικά με το μέσο εισόδημα των δανειοληπτών και την πορεία αυξομείωσης αυτού ανά έτος:

Πίνακας 9

Μέσο Εισόδημα ανά Έτος

2007	18.950 €
2008	28.418 €
2009	25.224 €
2010	16.682 €
2011	13.802 €
2012	11.279 €
2013	9.896 €
2014	9.494 €
2015	12.493 €
2016	14.211 €
2017	7.956 €

Το ανωτέρω γράφημα αποτυπώνει γλαφυρά τη δραματική πτώση των εισοδημάτων των δανειοληπτών που απευθύνθηκαν στην Ε.Ε.Κ.Ε. κατά τη διάρκεια της κρίσης. Μέσα από τη σχηματική απεικόνιση γίνεται πλήρως αντιληπτή η κατάσταση που επικρατεί στη χώρα μας την τελευταία δεκαετία και οδηγούμαστε σε εντυπωσιακά δυσάρεστες διαπιστώσεις και χρήσιμα συμπεράσματα. Συγκεκριμένα:

- Το έτος 2008, όταν η κρίση μόλις ξεκινούσε και οι συνέπειές της δεν είχαν γίνει αισθητές, το μέσο ετήσιο εισόδημα ήταν 28.418 €
- Το έτος 2017, παρατηρείται το χαμηλότερο μέσο ετήσιο εισόδημα, το οποίο μόλις αγγίζει τις 7.956 €. Το μέσο ετήσιο εισόδημα μειώθηκε δηλαδή μέσα σε 10 χρόνια κατά 20.462 €. Η διαπίστωση αυτή δείχνει ξεκάθαρα την δραματική μείωση μισθών και συντάξεων αλλά και των εσόδων από άλλους πόρους και μας δίνει το δικαίωμα να κάνουμε λόγο για «φτωχοποίηση» του πληθυσμού
- Το έτος 2018 που μόλις διανύσαμε, το μέσο μηνιαίο εισόδημα ήταν 663 €. Το ποσό αυτό, συνηγορεί στην παραπάνω άποψη περί φτωχοποίησης, αν λάβουμε υπόψη και τις τρέχουσες ανάγκες που καλύπτει μηνιαίως ένα μέσο νοικοκυριό (ενοίκιο, λογαριασμοί, είδη πρώτης ανάγκης κ.λπ.)

Τα νούμερα που απεικονίζονται στο παραπάνω διάγραμμα, αποδεικνύουν ότι **οι δανειολήπτες** οι οποίοι οδηγήθηκαν σε οικονομική δυσπραγία και συσσώρευση οφειλών, **δε διέθεταν άλλη εναλλακτική**, καθώς τα εισοδήματά τους συχνά, δεν έφταναν ούτε για την κάλυψη των βασικών αναγκών τους. **Δεν έχουμε να κάνουμε** επομένως στην πλειονότητα των περιπτώσεων **με ασυνεπείς οφειλέτες** οι οποίοι κατ' επιλογή τους δεν κατέβαλαν εγκαίρως τις δόσεις των δανείων τους και με δόλο δημιούργησαν οφειλές έναντι των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Δ. Περιγραφή μη Εξυπηρετούμενων Δανείων

1. Η Αξία και τα Είδη των Δανείων

Ακολουθούν τα στοιχεία των δανείων που έχει διαχειριστεί η Ε.Ε.Κ.Ε. ανά είδος και ανά πιστωτικό ίδρυμα. Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν αναφέρονται ονομαστικά καθώς στόχος μας δεν είναι να στηλιτεύσουμε συγκεκριμένες τράπεζες αλλά να καταδείξουμε την πολιτική δανειοδότησης που οι πιστωτές ακολούθησαν και η οποία κατέληξε στη συσσώρευση οφειλών των δανειοληπτών λόγω δυσκολίας ή αδυναμίας εξόφλησης των οικονομικών τους υποχρεώσεων. Ο προβληματισμός που γεννάται αφορά το μέτρο της ευθύνης των δύο αντισυμβαλλόμενων μερών στη δημιουργία μεγάλου όγκου μη εξυπηρετούμενων (κόκκινων) δανείων.

Πίνακας 10

Αξία Δανείων		
Αξία Δανείων	Σύνολο Οφειλών	Ποσοστό Επι Συνόλου Δανείων (%)
0€ έως 50.000€	4.877.727,35 €	35,60%
50.001€ έως 100.000€	10.004.991,93 €	24,33%
100.001€ έως 300.000€	30.626.068,94 €	34,88%
300.001€ έως 500.000€	5.887.662,60 €	2,86%
500.001€ έως 1.295.000€	10.303.130,56 €	2,33%
	61.699.581,38 €	100,00 €

Πίνακας 11

Είδη Δανείων		
Στεγαστικά	38.253.403 €	62,00%
Καταναλωτικά	15.410.102 €	24,98%
Πιστωτικές Κάρτες	2.547.209 €	4,13%
Επαγγελματικά	4.464.683,92 €	7,24%
Επιχειρηματικά	1.024.183,58 €	1,66%
Σύνολο Δανείων	61.699.581,38 €	100,00%

Οι πίνακες που παρατίθενται πιο πάνω οδηγούν αναμφίβολα στα εξής συμπεράσματα:

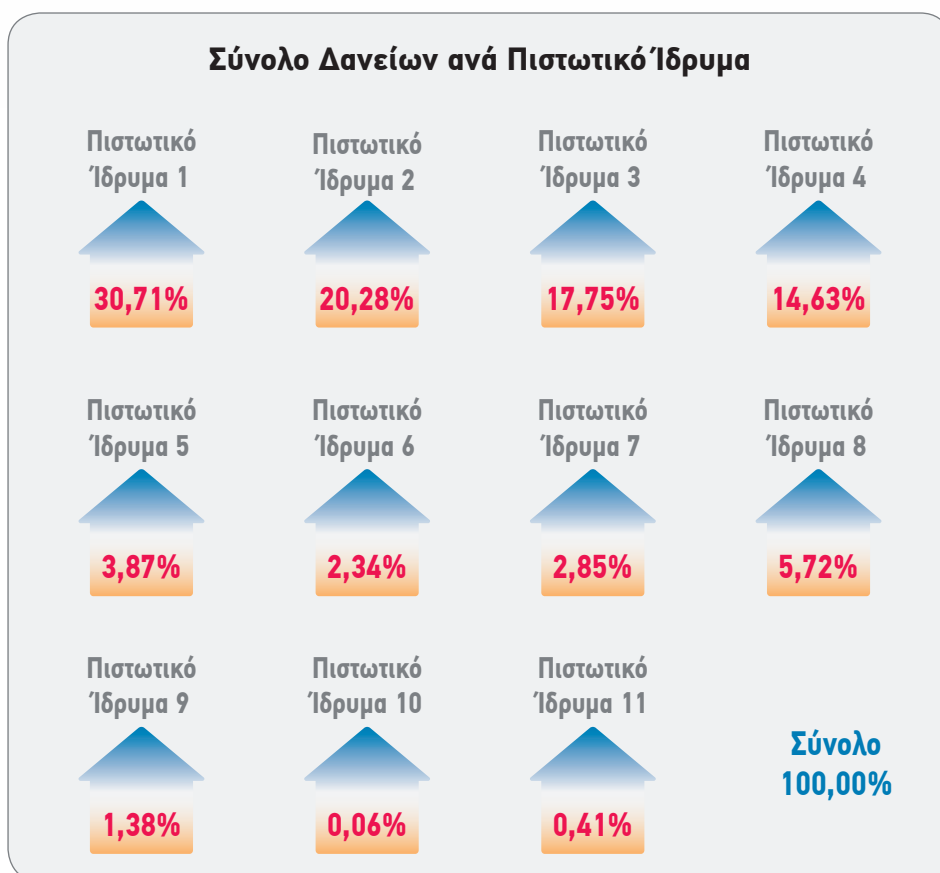
- Η πλειοψηφία των δανείων και συγκεκριμένα το 35,6% του συνόλου των δανείων του δείγματος που εξετάσαμε αφορούν δάνεια αξίας έως 50.000 €, το 24,33% δάνεια αξίας από 50.000 έως 100.000 € και το 34,88% δάνεια αξίας από 100.000 έως 300.000 €
- Μόλις το 2,33% των δανείων είχαν αξία πάνω από 500.000 € (500.000 € - 1.295.000 €).
- Παρατηρώντας τα παραπάνω νούμερα, γίνεται αντιληπτό ότι στην πλειονότητά τους οι δανειολήπτες, ουδέποτε είχαν την πρόθεση να λάβουν υπέρογκα δάνεια αλλά δάνεια μικρής αξίας ώστε να καλύψουν τρέχουσες και βασικές ανάγκες (στέγαση, κατανάλωση). Ως εκ τούτου, δε φαίνεται να υπήρχε διάθεση εκμετάλλευσης του μηχανισμού δανειοδότησης με την ανάληψη υποχρεώσεων που ήταν δύσκολο ή αδύνατο να εξυπηρετηθούν στο μέλλον.
- Από την ταξινόμηση των δανείων βάσει του είδους τους, προκύπτει ότι την πρωτοκαθεδρία έχουν τα στεγαστικά δάνεια σε ποσοστό 62% επί του συνόλου των δανείων και ακολουθούν τα καταναλωτικά με αισθητά μικρότερο ποσοστό (24,98%). Η διαπίστωση αυτή λειτουργεί προς επίρρωση της άποψης ότι οι δανειολήπτες στην πλειονότητά τους δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ασυνεπείς ή ακόμα και στρατηγικοί κακοπληρωτές. Πρόκειται κυρίως για άτομα τα οποία ήθελαν μια οικονομική υποβοήθηση για την αγορά κατοικίας «εξασφαλίζοντας» τον εαυτό τους και την οικογένειά τους για το μέλλον.
- Τα αριθμητικά στοιχεία για ακόμα μια φορά «μιλούν από μόνα τους» καταρρίπτοντας τη θέση των πιστωτικών ιδρυμάτων για αναξιόχρεους δανειολήπτες οι οποίοι επιθυμούν να επωφεληθούν από τη μη πληρωμή δόσεων των δανείων τους.

2. Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια ανά Πιστωτικό ίδρυμα

Παρατίθενται κατωτέρω αναλυτικοί Πίνακες σχετικά με το σύνολο δανείων ανά πιστωτικό ίδρυμα και τα είδη δανείων ανά πιστωτικό ίδρυμα:

Πίνακας 12

Πίνακας 13

Είδη Δανείων ανά Πιστωτικό Ίδρυμα

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Στεγαστικά	82,33%	49,72%	72,18%	41,36%	97,10%	100,00%	100,00%	3,63%	66,07%		
Καταναλωτικά	3,88%	35,47%	13,55%	26,80%	2,90%			42,36%	23,14%	100,00%	
Πιστωτικές Κάρτες	2,14%	5,30%	3,83%	5,61%				2,33%	0,91%		
Επαγγελματικά	7,38%	9,50%	10,44%	26,24%				51,68%	9,88%		100,00%
Επιχειρηματικά	4,27%										
Σύνολο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Το 50,99%, δηλαδή το ½ των δανείων διατέθηκε από τα δυο πρώτα ιδρύματα ενώ τα πρώτα 4 δάνεισαν το 83,37% του συνόλου.

Παρατηρώντας τους τύπους των δανειακών προϊόντων, προκύπτει ότι υπερτερούν αριθμητικά τα στεγαστικά σε σχέση 2 προς 1 προς τις πιστωτικές κάρτες και 2,5 προς 1 σε σχέση με τα καταναλωτικά. Το γεγονός αυτό απο-

τυπώνει τον ανταγωνισμό των τραπεζών που επέφερε τις χορηγήσεις καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών με πλημμελή ή σχεδόν ανύπαρκτη άσκηση πιστωτικού ελέγχου και κινδύνου γεγονός που δημιουργεί προβληματισμό σχετικά με το ζήτημα του μέτρου της ευθύνης των τραπεζών.

3. Αναλυτικά Στοιχεία μη Εξυπηρετούμενων Δανείων ανά είδος & ανά Πιστωτικό ίδρυμα

Οι Πίνακες που ακολουθούν δείχνουν, την κατανομή των ειδών δανείων ανά πιστωτικό ίδρυμα και την εστίαση του καθενός από αυτά σε διαφορετικά δανειακά προϊόντα.

Πίνακας 14

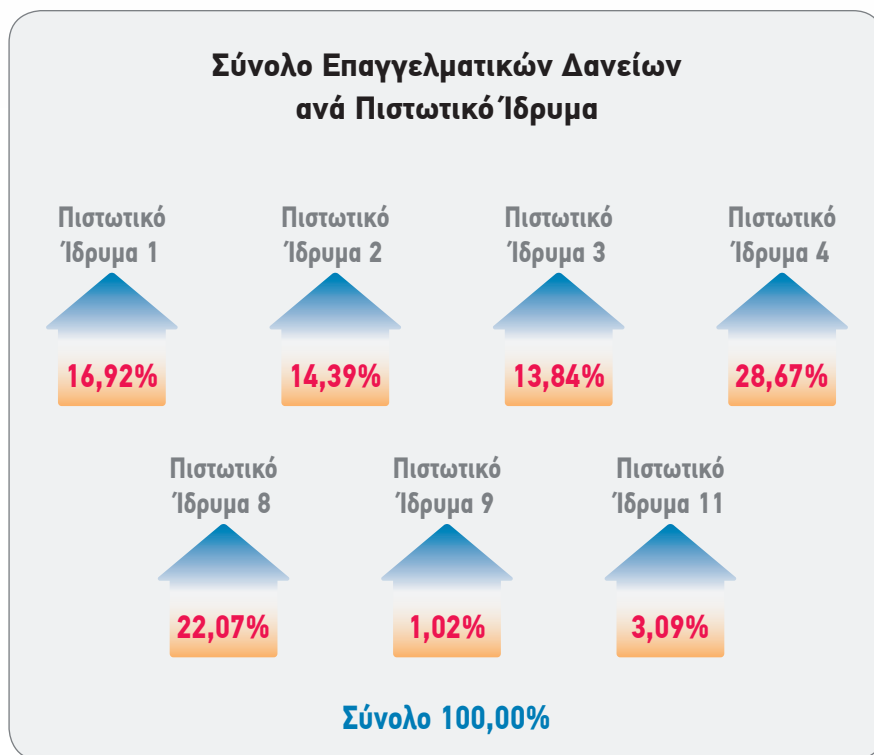
Πίνακας 15

Πίνακας 16

Πίνακας 17

Στεγαστικά Δάνεια: Το πιστωτικό ίδρυμα 1 χορήγησε το 39,33% των στεγαστικών δανείων. Τα επόμενα 6 πιστωτικά ιδρύματα χορήγησαν το 54,50% ενώ τα υπόλοιπα έδωσαν το 6,18%.

Πιστωτικές Κάρτες: Το 95,69% της δανειοδότησης μέσω πιστωτικών καρτών έγινε από 4 πιστωτικά ιδρύματα ενώ μόνο από 1 το 31,82%, κάτι που αναδεικνύει και την επικινδυνότητα αυτού του μεγέθους σε σχέση με τον ανταγωνισμό μεταξύ τους.

Καταναλωτικά Δάνεια: Το 40,83% των καταναλωτικών δανείων, χορηγήθηκε από το πιστωτικό ίδρυμα 2.

Επαγγελματικά Δάνεια: Το 43% δόθηκε από τα 3 πρώτα πιστωτικά ιδρύματα ενώ το τέταρτο διέθεσε το 28,67%.

4. Ενδεικτικό Παράδειγμα Δανείων ενός Πιστωτικού Ιδρύματος

Στον πιο κάτω πίνακα ακολουθεί ανάλυση των στοιχείων που αφορούν ένα μόνο πιστωτικό ίδρυμα. Παρατίθεται ο αριθμός των δανείων και η συνολική αξία αυτών ανά κατηγορία (στεγαστικά-καταναλωτικά-επαγγελματικά-πιστωτικές κάρτες).

Ο αναγνώστης διαπιστώνει πως το πιστωτικό ίδρυμα έφτασε να χορηγήσει σε ένα δανειολήπτη έως και **εννέα (9)** στεγαστικά δάνεια ή μέχρι και **έντεκα (11)** επαγγελματικά. Αυτό και μόνο καταδεικνύει με τον πιο σαφή τρόπο την έλλειψη οργανωτικής διάρθρωσης και διαχείρισης πιστοληπτικού κινδύνου των τραπεζών, επαναφέροντας το ερώτημα για το μέτρο ευθύνης του εκάστοτε δανειζόντος πιστωτικού ιδρύματος, το οποίο όφειλε αφενός να προστατεύει το δανειολήπτη αφετέρου την σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και κατ' επέκταση της χώρας.

Πίνακας 18

Αποτύπωση Δανείων Τυπικού Πιστωτικού Ιδρύματος

63,50%	23,57%	9,95%	1,97%	0,95%	0,02%	0,02%	0,00%	0,02%	100,00%
4.427.812,09 €	1.643.695,99 €	694.126,90 €	137.328,57 €	66.232,40 €	1.104,51 €	1.398,53 €	39,36 €	1.410,72 €	6.973.149,07 €
Στεγαστικό 1	Στεγαστικό 2	Στεγαστικό 3	Στεγαστικό 4	Στεγαστικό 5	Στεγαστικό 6	Στεγαστικό 7	Στεγαστικό 8	Στεγαστικό 9	Συνολική Αξία Στεγαστικών
79,47%	16,68%	3,20%	0,60%	0,05%	100,00%	260.939,32 €	54.758,25 €	1.976,69 €	328.365,94 €
Καταν/κό 1	Καταν/κό 2	Καταν/κό 3	Καταν/κό 4	Καταν/κό 5	Καταν/κό 6	Καταν/κό 7	Καταν/κό 8	Καταν/κό 9	Συνολική Αξία Καταναλωτικών
49,29%	32,40%	16,55%	1,77%	100,00%	89.541,42 €	58.849,63 €	30.057,67 €	3.209,51 €	181.658,23 €
Πιστωτική Κάρτα 1	Πιστωτική Κάρτα 2	Πιστωτική Κάρτα 3	Πιστωτική Κάρτα 4	Πιστωτική Κάρτα 5	Πιστωτική Κάρτα 6	Πιστωτική Κάρτα 7	Πιστωτική Κάρτα 8	Πιστωτική Κάρτα 9	Συνολική Αξία Πιστωτικών
15,82%	3,61%	5,52%	0,02%	0,02%	0,02%	124,50 €	124,50 €	124,50 €	124,50 €
98.845,00 €	22.528,32 €	34.482,44 €	124,50 €	124,50 €	124,50 €	124,50 €	124,50 €	124,50 €	34.482,44 €
Επαγγ/κό 1	Επαγγ/κό 2	Επαγγ/κό 3	Επαγγ/κό 4	Επαγγ/κό 5	Επαγγ/κό 6	Επαγγ/κό 7	Επαγγ/κό 8	Επαγγ/κό 9	Επαγγ/κό 10
Επαγγ/κό 1	Επαγγ/κό 2	Επαγγ/κό 3	Επαγγ/κό 4	Επαγγ/κό 5	Επαγγ/κό 6	Επαγγ/κό 7	Επαγγ/κό 8	Επαγγ/κό 9	Επαγγ/κό 10
60,42%	377.451,33 €	624.705,90 €	377.451,33 €	377.451,33 €	377.451,33 €	377.451,33 €	377.451,33 €	377.451,33 €	377.451,33 €
Επαγγ/κό 11	Επαγγ/κό 12	Επαγγ/κό 13	Επαγγ/κό 14	Επαγγ/κό 15	Επαγγ/κό 16	Επαγγ/κό 17	Επαγγ/κό 18	Επαγγ/κό 19	Επαγγ/κό 20

Ε. Συσχετισμός Δανείων και Δανειοληπτών

1. Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια ανά Εργασιακή Κατάσταση Φυσικών Προσώπων

Στους Πίνακες αυτού του υποκεφαλαίου, αναλύονται τα δάνεια σε σχέση με την εργασιακή κατάσταση των δανειοληπτών:

Πίνακας 19

Δάνεια ανά Εργασιακή Κατάσταση Φυσικών Προσώπων		
Εργασιακή Κατάσταση	Αξία Δανείων	%
Ιδιωτικός Υπάλληλος	16.890.776,16	27,38%
Δημόσιος Υπάλληλος	5.280.257,83	8,56%
Δημοτικός Υπάλληλος	324.921,68	0,53%
Ελεύθερος Επαγγελματίας	3.442.787,75	5,58%
Άνεργος	21.637.406,95	35,07%
Οικιακά	1.214.073,14	1,97%
Συνταξιούχος	9.081.200,98	14,72%
Αγρότης/Κτηνοτρόφος	3.828.156,89	6,20%
Σύνολο	61.699.581,38	100,00%

*Η εργασιακή κατάσταση αφορά την περίοδο που απευθύνθηκαν στην Ε.Ε.Κ.Ε. και όχι την περίοδο χορήγησης του δανείου.

Πίνακας 20

Επαγγελματικά & Επιχειρηματικά Δάνεια ανά Εργασιακή Κατάσταση		
	Επαγγελματικά Δάνεια	Επιχειρηματικά Δάνεια
Μέση Αξία ανά Εργασιακή Κατάσταση	27,227	53,904
Ιδιωτικός Υπάλληλος	19.253,47 €	43.103,64 €
Δημόσιος Υπάλληλος	11.640,90 €	0,00 €
Δημοτικός Υπάλληλος	5.026,07 €	0,00 €
Ελεύθερος Επαγγελματίας	24.275,50 €	26.913,45 €
Άνεργος	37.446,82 €	86.297,29 €
Οικιακά	36.256,50 €	0,00 €
Συνταξιούχος	15.876,27 €	0,00 €
Αγρότης/Κτηνοτρόφος	31.255,95 €	0,00 €

Πίνακας 21

Μέση Αξία Δανείων ανά Εργασιακή Κατάσταση Φυσικών Προσώπων			
Μέση Αξία ανά Εργασιακή Κατάσταση	3.608	14.704	62.404
Εργασιακή Κατάσταση	Μέση Αξία Πιστωτικών Καρτών	Μέση Αξία Καταναλωτικών Δανείων	Μέση Αξία Στεγαστικών Δανείων
Ιδιωτικός Υπάλληλος	3.098,86 €	16.393,86 €	56.325,93 €
Δημόσιος Υπάλληλος	3.348,96 €	14.692,46 €	61.166,57 €
Δημοτικός Υπάλληλος	6.154,99 €	15.147,22 €	34.381,81 €
Ελεύθερος Επαγγελματίας	3.925,50 €	18.485,80 €	81.754,24 €
Άνεργος	3.602,93 €	15.079,22 €	65.001,53 €
Οικιακά	3.700,60 €	10.632,42 €	62.307,05 €
Συνταξιούχος	3.990,35 €	12.658,05 €	55.182,68 €
Αγρότης/Κτηνοτρόφος	5.390,66 €	11.672,78 €	114.633,70 €

Συγκεκριμένα παρατηρούνται τα εξής:

- Το 35,07% των δανειοληπτών, των φυσικών προσώπων, τη στιγμή που απευθύνθηκαν στην Ε.Ε.Κ.Ε. ήταν άνεργοι, καθώς είχαν χάσει την εργασία τους λόγω συνθηκών ενώ το 27,08% ήταν ιδιωτικοί υπάλληλοι. Μεγάλο μέρος των πολιτών της χώρας μας άρα και των δανειοληπτών έμειναν χωρίς εργασία και απώλεσαν την κύρια πηγή εισοδημάτων τους οδηγούμενοι στην αδυναμία αποπληρωμής των δανείων. Αυτό άλλωστε είναι και μια από τις πιο δραματικές οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες της κρίσης. Με παρόμοιο τρόπο μεταβλήθηκε και η οικονομική κατάσταση των ιδιωτικών υπαλλήλων, καθώς ο ιδιωτικός τομέας υπέστη με βάνουσο τρόπο τα αποτελέσματα της οικονομικής ύφεσης.
- Η μέση αξία των δανείων σε σχέση με την επαγγελματική κατάσταση των δανειοληπτών κινείται σε εύλογα πλαίσια. Η μέση αξία για όλα τα επαγγελματικά και επιχειρηματικά δάνεια ανά εργασιακή κατάσταση είναι 81.131 €. Η μεγαλύτερη μέση αξία επαγγελματικών και επιχειρηματικών δανείων είναι 123.744,11 € για τον άνεργο δανειολήπτη και η μικρότερη είναι 5.026,07 € για τον δημοτικό υπάλληλο.

2. Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια ανά Οικογενειακή Κατάσταση Φυσικών Προσώπων

Ακολουθώντας την ίδια λογική παρατίθενται πίνακες με την ανάλυση των δανείων σε σχέση με την οικογενειακή κατάσταση των δανειοληπτών:

Πίνακας 22

Δάνεια ανά Οικογενειακή Κατάσταση Φυσικών Προσώπων

Οικογενειακή Κατάσταση	Αξία Δανείων	%
Άγαμος	6.810.516,88 €	11,04%
Έγγαμος	40.178.402,60 €	65,12%
Εν διαστάσει	3.657.735,56 €	5,93%
Διαζευγμένος	9.393.507,15 €	15,22%
Σε χρεία	1.659.419,19 €	2,69%
Σύνολο	61.699.581,38 €	100,00%

Πίνακας 23

Μέση Αξία Δανείων ανά Οικογενειακή Κατάσταση

Μέσος όρος ανά Οικογενειακή Κατάσταση	3.607,95 €	14.704,30 €	62.403,59 €	80.715,83 €
Οικογενειακή Κατάσταση	Μέση Αξία Πιστωτικών Καρτών	Μέση Αξία Καταναλωτικών Δανείων	Μέση Αξία Στεγαστικών Δανείων	Μέση Αξία Συνόλου Δανείων
Άγαμος	3.642,58 €	22.935,03 €	63.419,98 €	89.997,59 €
Έγγαμος	3.559,07 €	14.312,18 €	60.626,77 €	78.498,02 €
Εν διαστάσει	3.213,44 €	17.532,78 €	73.817,59 €	94.563,80 €
Διαζευγμένος	3.909,73 €	11.469,31 €	66.958,77 €	82.337,81 €
Σε χρεία	3.185,48 €	8.486,65 €	62.777,34 €	74.449,48 €

Πίνακας 24

Επαγγελματικά & Επιχειρηματικά Δάνεια ανά Οικογενειακή Κατάσταση

Μέσος όρος ανά Οικογενειακή Κατάσταση	27.223,68 €	53.904,40 €	81.128,08 €
Οικογενειακή Κατάσταση	Μέση Αξία Επαγγελματικών Δανείων	Μέση Αξία Επιχειρηματικών Δανείων	Μέση Αξία Συνόλου Δανείων
Άγαμος	14.889,69 €		14.889,69 €
Έγγαμος	25.122,04 €	72.479,14 €	97.601,18 €
Εν διαστάσει	125.571,23 €		125.571,23 €
Διαζευγμένος	19.795,17 €	32.902,37 €	52.697,54 €
Σε χρεία	19.833,57 €	20.800,38 €	40.633,95 €

Όπως φαίνεται, το 65,12% που μεταφράζεται σε συνολική αξία 40.178.402,60 € των δανείων ελήφθησαν από έγγαμους δανειολήπτες πιθανότατα λόγω των αυξημένων αναγκών και αποζήτησης οικονομικής ασφάλειας που επιφέρει η ύπαρξη οικογένειας.

Η μέση αξία για τα δάνεια ανά οικογενειακή κατάσταση φυσικών προσώπων είναι 80.715,83 € και αντίστοιχα 89.997,59 € για τον άγαμο, 78.498,02 € για τον έγγαμο, 94.563,80 € για τον εν διαστάσει, 82.337,81 € για το διαζευγμένο και 74.449,48 € για τον σε χρεία. Μεγαλύτερη μέση αξία παρατηρείται στην κατηγορία των εν διαστάσει δανειοληπτών. Η τελευταία παρατήρηση οδηγεί στον πιθανό συσχετισμό των χρεών με τη διάλυση των διαπροσωπικών σχέσεων, φανερώνοντας τις αδιαμφισβήτητες κοινωνικές προεκτάσεις της οικονομικής κρίσης.

Η συνολική μέση αξία επαγγελματικών και επιχειρηματικών δανείων παρατηρείται στους εν διαστάσει δανειολήπτες (125.571,23 €) και ακολούθως στους έγγαμους (97.601,18 €).

ΣΤ. Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια ανά Περιφέρεια

1. Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια ανά Περιφέρεια

Στον παρακάτω Πίνακα παρατίθενται στοιχεία σχετικά με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ανά Περιφέρεια:

Πίνακας 25

Μη εξυπηρετούμενα Δάνεια ανά Διοικητική Περιφέρεια Ελλάδος		
Διοικητική Περιφέρεια	Αξία Δανείων	%/Περιφέρεια
Περιφέρεια Αττικής	27.488.950,08 €	44,55%
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας κ Θράκης	1.067.861,31 €	1,73%
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	388.734,87 €	0,63%
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	9.669.941,31 €	15,67%
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	1.860.268,77 €	3,02%
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	6.510.023,03 €	10,55%
Περιφέρεια Ηπείρου	424.709,87 €	0,69%
Περιφέρεια Κρήτης	9.758.070,62 €	15,82%
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	476.041,24 €	0,77%
Περιφέρεια Πελοποννήσου	3.931.803,95 €	6,37%
Περιφέρεια Θεσσαλίας	123.176,33 €	0,20%
Συνολική Αξία Διοικητικών Περιφερειών	61.699.581,38 €	100,00%

Η πλειοψηφία των μη εξυπηρετούμενων δανείων κατά ποσοστό 44,55% βρίσκεται στην Αττική και το 55,45% είναι καταμεμημένο στις υπόλοιπες Διοικητικές Περιφέρειες της Ελλάδας. Δεύτερη ακολουθεί η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με ποσοστό 15,67%, τρίτη η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας με ποσοστό 10,55% και τέταρτη η Περιφέρεια Θεσσαλίας. Η υπερσυγκέντρωση πληθυσμού στην πρωτεύουσα της χώρας για εργασιακούς λόγους και όχι μόνο δικαιολογεί το υψηλό αυτό ποσοστό Διοικητικής Περιφέρειας Αττικής.

2. Είδη Δανείων ανά Περιφέρεια

Στον παρακάτω Πίνακα παρατίθενται στοιχεία σχετικά με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ανά Περιφέρεια:

Πίνακας 26

Επαγγελματικά & Επιχειρηματικά Δάνεια ανά Διοικητική Περιφέρεια Ελλάδος		
Συνολική Αξία	4.464.683,92 €	1.024.183,58 €
Περιφέρεια	Σύνολο Αξίας Επαγγελματικών Δανείων	Σύνολο Αξίας Επιχειρηματικών Δανείων
Περιφέρεια Αττικής	1.556.424,81 €	325.992,57 €
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	60.117,86 €	0,00 €
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	93.818,23 €	0,00 €
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	317.169,77 €	261.902,27 €
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	0,00 €	0,00 €
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	1.422.136,65 €	0,00 €
Περιφέρεια Ηπείρου	0,00 €	0,00 €
Περιφέρεια Κρήτης	116.594,29 €	383.476,07 €
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	37.436,55 €	52.812,67 €
Περιφέρεια Πελοποννήσου	844.758,42 €	0,00 €
Περιφέρεια Θεσσαλίας	16.227,34 €	0,00 €

Ο ακόλουθος πίνακας αποτυπώνει τη συνολική αξία των δανείων ανά είδος και ανά Περιφέρεια:

Πίνακας 27

Δάνεια ανά Περιφέρεια Ελλάδος Φυσικών Προσώπων			
Συνολική Αξία	2.547.209,19 €	15.410.101,50 €	38.253.403,19 €
Περιφέρεια	Σύνολο Αξίας Πιστωτικών Καρτών	Σύνολο Αξίας Καταναλωτικών Δανείων	Σύνολο Αξίας Στεγαστικών Δανείων
Περιφέρεια Αττικής	1.805.968,93 €	6.549.004,67 €	17.251.559,10 €
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	52.021,35 €	484.205,31 €	471.516,79 €
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	1.584,30 €	50.972,96 €	242.359,38 €
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	295.402,51 €	3.045.753,94 €	5.749.712,82 €
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	66.695,21 €	386.227,04 €	1.407.346,52 €
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	57.755,95 €	829.910,41 €	4.200.220,02 €
Περιφέρεια Ηπείρου	4.170,97 €	55.759,07 €	364.779,83 €
Περιφέρεια Κρήτης	173.551,15 €	2.343.079,97 €	6.741.369,14 €
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	31.951,98 €	275.716,40 €	78.123,64 €
Περιφέρεια Πελοποννήσου	49.764,96 €	1.362.561,78 €	1.674.718,79 €
Περιφέρεια Θεσσαλίας	8.341,88 €	26.909,95 €	71.697,16 €

Στην απεικόνιση των στοιχείων παρατηρούμε:

- Η συνολική αξία των στεγαστικών δανείων σε όλη τη χώρα είναι 38.253.403,19 €, ενώ η συνολική αξία των πιστωτικών καρτών είναι μόλις 2.547.209,19 €. Εξάγεται το συμπέρασμα επομένως, ότι η πιο δημοφιλής μορφή δανειοδότησης ήταν τα στεγαστικά δάνεια.
- Η μεγαλύτερη συνολική αξία για όλες τις μορφές των δανείων παρατηρείται στην Περιφέρεια Αττικής, γεγονός που εξηγείται εύκολα από την πληθυσμιακή υπεροχή της Περιφέρειας Αττικής λόγω του φαινομένου της αστυφιλίας που διακρίνει τη χώρα μας.
- Για ακόμα μια φορά τα στοιχεία επιβεβαιώνουν ότι κύριος λόγος λήψης δανείων ήταν η κάλυψη αναγκών στέγασης και όχι ο αλόγιστος δανεισμός με στόχο την άνετη και πολυτελή διαβίωση.

3. Ο Χρόνος Αποπληρωμής Συνόλου Δανείων

Στον παρακάτω πίνακα, παρατίθενται στοιχεία σχετικά με το χρόνο αποπληρωμής δανείων βάσει κατά κεφαλήν εισοδήματος ανά Περιφέρεια:

Πίνακας 28

Χρόνος Αποπληρωμής Συνόλου Δανείων Βάσει Κατά Κεφαλήν Εισοδήματος Ανά Περιφέρεια

Περιφέρεια	Μέση Αξία Πιστωτικών Καρτών	Μέση Αξία Καταναλωτικών Δανείων	Μέση Αξία Στεγαστικών Δανείων	Συνολική Μέση Αξία Δανείων	Χρόνος αποπληρωμής βάσει Κατά Κεφαλήν Εισοδήματος σε έτη
Αν. Μακεδονία και Θράκη	4.001,64 €	15.131,42 €	52.390,75 €	71.523,81 €	4,7
Κεντρική Μακεδονία	2.924,78 €	15.460,68 €	52.270,12 €	70.655,57 €	4,3
Δυτική Μακεδονία	316,86 €	10.194,59 €	34.622,77 €	45.134,22 €	2,4
Ήπειρος	2.085,49 €	11.151,81 €	72.955,97 €	86.193,27 €	6,1
Θεσσαλία	2.780,63 €	8.969,98 €	71.697,16 €	83.447,77 €	5,3
Δυτική Ελλάδα	2.667,81 €	9.655,68 €	70.367,33 €	82.690,81 €	5,8
Στερεά Ελλάδα	2.625,27 €	13.605,09 €	91.309,13 €	107.539,49 €	5,7
Αττική	4.004,37 €	13.420,09 €	59.488,13 €	76.912,59 €	2,9
Πελοπόννησος	2.927,35 €	38.930,34 €	69.779,95 €	111.637,64 €	6,7
Νότιο Αιγαίο	4.564,57 €	34.464,55 €	39.061,82 €	78.090,94 €	3,1
Κρήτη	2.892,52 €	13.465,98 €	68.094,64 €	84.453,13 €	4,6

Ο μέσος χρόνος αποπληρωμής του συνόλου δανείων βάσει κατά κεφαλήν εισοδήματος σε έτη, αποδεικνύει ότι ο δανειολήπτης θα μπορούσε να τα αποπληρώσει αν διέθετε όλο το εισόδημα του μόνο για αυτό το σκοπό. Από την άλλη δείχνει ότι οι τράπεζες δεν έχουν ευθυγραμμιστεί σωστά με τις ανάγκες των δανειοληπτών καθώς οι λύσεις που προτείνουν δεν είναι τις περισσότερες φορές βιώσιμες και δε διευκολύνουν την αποπληρωμή των δανείων.

Ζ. Η Δικαστική Πορεία των Αιτήσεων

1. Τα Χρονοδιαγράμματα της Εκδίκασης των Υποθέσεων

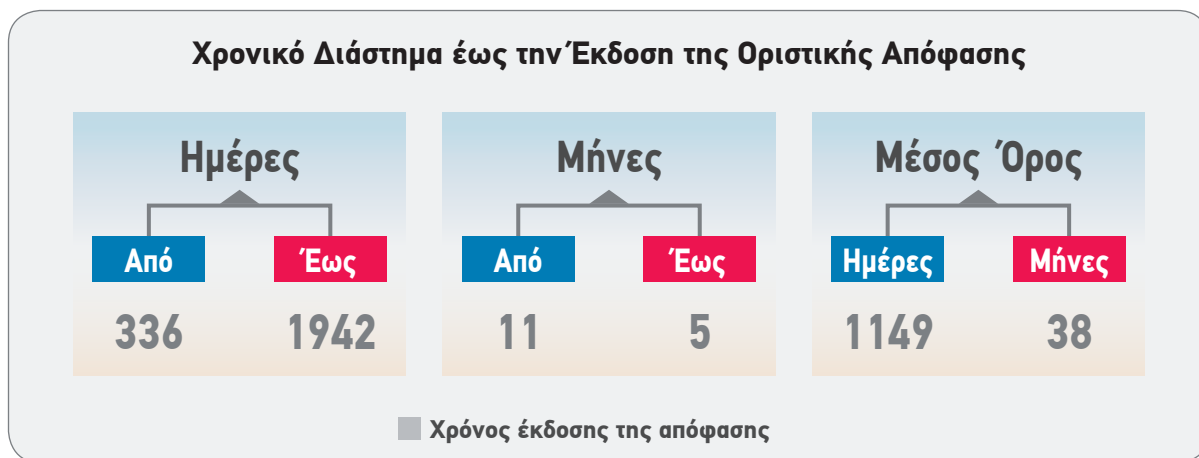
Οι Πίνακες που ακολουθούν, παρουσιάζουν το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την κατάθεση της αίτησης έως την εκδίκαση της υπόθεσης και έως την έκδοση οριστικής απόφασης:

Πίνακας 29

Ο χρόνος αναμονής μέχρι την εκδίκαση των υποθέσεων κυμαίνεται από 212 έως 2127 ημέρες (έως την 1 Μαρτίου 2019). Το χρονικό αυτό διάστημα είναι πολύ μεγάλο με αποτέλεσμα την «ομηρεία» των δανειοληπτών καθώς η εξαιρετικά αργοκίνητη δικαστική διαδικασία φαίνεται να λειτουργεί προς όφελος των τραπεζών.

Πίνακας 30

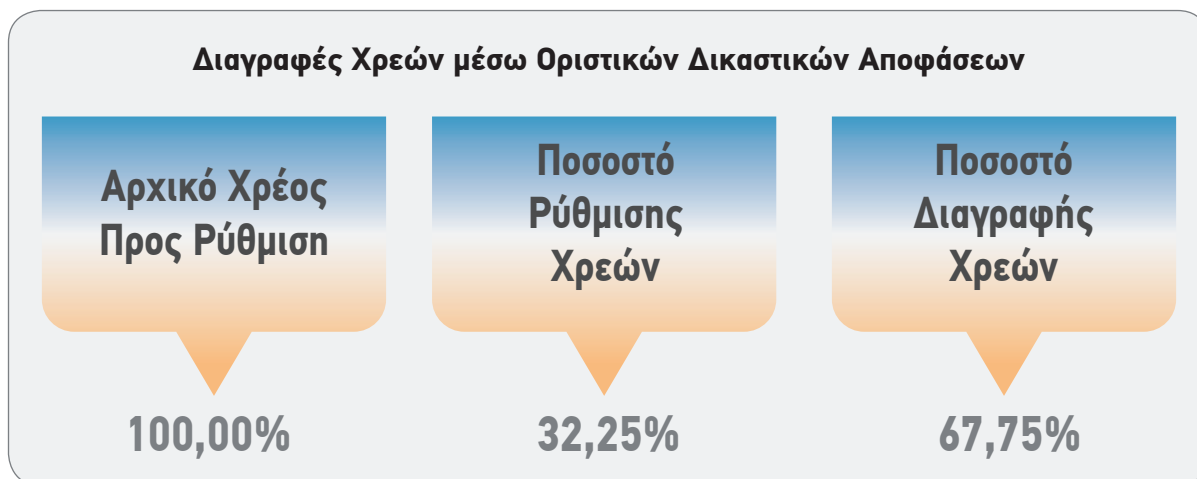

Αντίστοιχα μεγάλος ήταν και ο χρόνος αναμονής έως την οριστική εκδίκαση των υποθέσεων καθώς κυμαίνεται από 336 έως 1942 ημέρες το οποίο ουσιαστικά μεταφράζεται σε καθεστώς αγωνίας και αβεβαιότητας με διάρκεια μεγαλύτερη των 3 ετών (38 μήνες) κατά μέσο όρο για τους αιτούντες. Πρόκειται επομένως για μακροπρόθεσμη διευθέτηση της κατάστασης, τη στιγμή που οι δανειολήπτες έχουν ανάγκη άμεσων λύσεων στο πρόβλημα της υπερχρέωσης που τους βασανίζει.

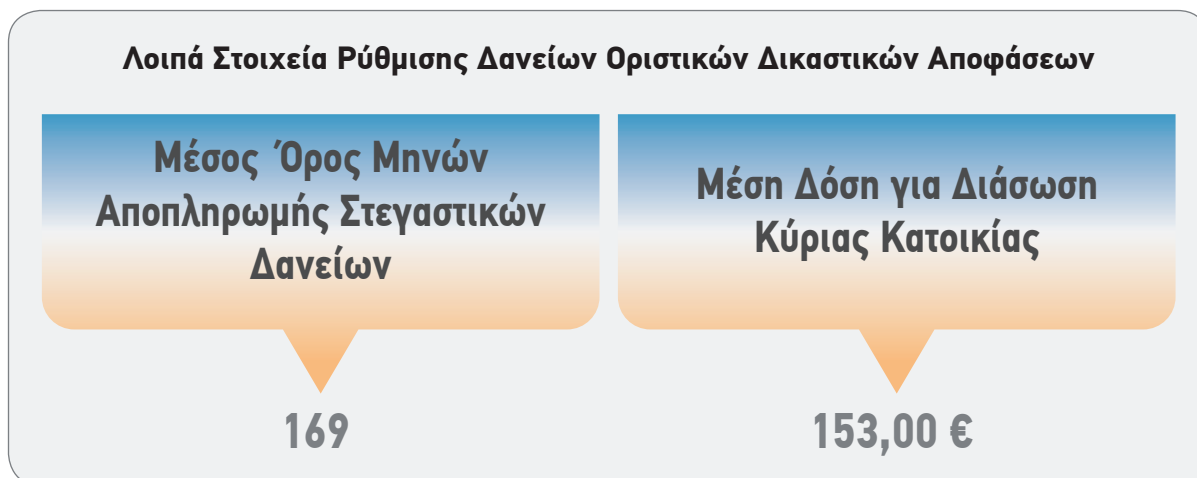
2. Αποτύπωση Αποτελεσμάτων Οριστικών Δικαστικών Αποφάσεων

Παρατίθενται πίνακες με το ποσοστό των χρεών που ρυθμίστηκαν και που διαγράφηκαν επί του συνόλου των οφειλών που διαχειρίστηκε η Ε.Ε.Κ.Ε.:

Πίνακας 31

Πίνακας 32

***Οι παραπάνω πίνακες αφορούν οριστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν έως το Φεβρουάριο του 2019**

Όπως φαίνεται στον πρώτο πίνακα, η Ε.Ε.Κ.Ε. κατόρθωσε να πετύχει διαγραφή ποσοστού 67,75% των χρεών από το σύνολο των οφειλών για τις οποίες οι δανειολήπτες υπέβαλαν αίτηση ενώπιον του Δικαστηρίου. Το ποσοστό αυτό προκύπτει από τις οριστικές δικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν έως το Φεβρουάριο του 2019. Το αντίστοιχο ποσοστό οφειλών που ρυθμίστηκαν ήταν 32,25%.

Στο δεύτερο πίνακα αναγράφεται ο μέσος όρος μηνών αποπληρωμής στεγαστικών δανείων που πέτυχε η Ένωση μέσω οριστικών αποφάσεων και ο οποίος φτάνει τους 169 μήνες. Η μέση δόση για τη διάσωση κύριας κατοικίας είναι 153 €.

Η. Παρατηρήσεις – Συμπεράσματα

Ο Νόμος, όπως ίσχυε, έκρινε με βάση τη μοναδικότητα και τις ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης, με προεξάρχοντα τα κοινωνικά κριτήρια, εισάγοντας, για πρώτη φορά επί της ουσίας στην ελληνική έννομη τάξη, το δίκαιο της ατομικής πτώχευσης του φυσικού προσώπου – μη εμπόρου, μέσω του οποίου, υπό αυστηρές προϋποθέσεις, προστατευόταν ένα *minimum* αξιοπρεπούς διαβίωσης με την ταυτόχρονη διάσωση της κύριας κατοικίας του υπερχρεωμένου οφειλέτη. Νόμους σαν κι αυτόν, απολαμβάνουν σχεδόν όλες οι χώρες του δυτικού πολιτισμού διαχρονικά, ακόμα δηλαδή και σε περιόδους μη οικονομικής κρίσης.

Ο προσανατολισμός στη ρύθμιση των κόκκινων δανείων μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, όπως του εξωδικαστικού μηχανισμού, σημαίνει πρακτικά ότι θα γίνεται κανείς δεκτός με κριτήρια αντικειμενικά (οικονομοτεχνικά) και όχι υποκειμενικά, προσαρμοσμένα στην δική του μοναδική περίπτωση, όπως το κριτήριο της σχέσης μεταξύ αντικειμενικής αξίας του υπό διάσωση ακινήτου και ύψους του δανείου. Δηλαδή, με κριτήρια κόστους – οφέλους για τον πιστωτή και παντελώς άσχετα με κοινωνικά κριτήρια που αφορούν το πρόσωπο του οφειλέτη, χωρίς βεβαίως να λαμβάνονται υπ' όψιν η μοναδικότητα και οι ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης, θέτοντας ένα χαμηλότερο του σημερινού ορίου αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, προκειμένου να εντάσσεται κανείς στην νέα ρύθμιση.

Η διακηρυχθείσα επιδίωξη του «κόκκινου» δανείου που θα εντάσσεται στη ρύθμιση από το Ελληνικό Δημόσιο, μετακυλύει άδικα ένα ακόμη βάρος στις πλάτες των φορολογουμένων πολιτών, ενώ η ζημία θα έπρεπε να επιρριφθεί στα ίδια τα πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία έχουν λάβει ήδη διαδοχικές αναχρηματοδοτήσεις από το Ελληνικό Κράτος.

Το όλο δε σχέδιο ρύθμισης των οφειλών περισσότερο προσανατολίζεται στη διάσωση των πιστωτικών ιδρυμάτων από το πρόβλημα των «κόκκινων» δανείων παρά στην ελάφρυνση του πολίτη από τα χρέη του και στην προστασία των συνταγματικώς και διεθνώς προστατευόμενων δικαιωμάτων του στην κύρια κατοικία και την αξιοπρέπιά του, ιδίως σε περιόδους δραματικής οικονομικής ύφεσης που τα δικαιώματα αυτά πλήττονται έτι περισσότερο.

Η αναλυτικότερη μελέτη του νέου πτωχευτικού πλαισίου με ταυτόχρονη συγκριτική θεώρηση του τρόπου που άλλα ευρωπαϊκά ή μη κράτη διαχειρίζονται το πρόβλημα της υπερχρέωσης, είναι αναγκαία, με σκοπό την εξαγωγή κρίσιμων και χρήσιμων συμπερασμάτων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την ισορροπημένη πρόταση επίλυσης της υπερχρέωσης στην Ελλάδα.

**ΕΝΩΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Ιουλιανού 28, 104 33 Αθήνα, 6ος όροφος

T: 210-8817730 • F: 210-8817784 • e-mail: info@eeke.gr

 enosikatanolon eeke_gr

www.eeke.gr